

DATUM NUMMER	7 februari 2022 8242501D	Domein	LLO
BIJLAGE	nvt	ONDERWERP	Schriftelijke vragen ex art. 47 RvO aan het College van GS, gesteld door mevrouw Krijgsman van de fractie PvdA en mevrouw van Elteren van de fractie GroenLinks betreffende het stikstofdossier (d.d. 07-02-2022)

Geacht college van Gedeputeerde Staten,

Maandag (24-01-2021) heeft de rechtbank in Zwolle uitspraken gedaan in vier rechtszaken waaruit blijkt dat het huidige gedoogbeleid voor bedrijven die zonder natuurvergunning stikstof uitstoten op gespannen voet met de wet staat. De overheid moet, naast het belang voor de ondernemer, het natuurbelang zwaarder meewegen.

In september 2021 sprak de rechtbank Midden-Nederland al een soortgelijk vonnis uit en werden eerder genomen besluiten over zeventien agrarische bedrijven en een slachterij vernietigd. Ook in de verschillende artikelen in de media wordt er getwijfeld aan de juistheid van de manier waarop de provincies met stikstofrechten omgaan.

De bronnen naar aanleiding waarvan deze vragen worden gesteld:

- Volkskrant 28-01-2022 - Rechter verklaart stikstof gedoogbeleid Provincie onwettig¹
- NRC 27-01-2022 - De Handel in Stikstofrechten door gemeenten en provincies is schadelijk voor de natuur²
- NRC 27-01-2022 - Wat je allemaal kunt doen met stikstofrechten van bedrijven die zijn gestopt³
- De Correspondent 27-01-2022 - Vrijhavens voor stikstofuitstoot? Die bestaan niet zegt de minister⁴

Uit bovengenoemde artikelen komt naar voren dat de gevolgen voor de natuur niet of te weinig worden meegewogen bij de vergunningverlening en de nieuwe wet stikstof. Nederland voldoet daardoor niet aan de Wet Natuurbescherming en de habitatrichtlijn waarop de Wet Natuurbescherming is gebaseerd. De rechters wijzen de provincie erop dat er pas vergunningen afgegeven kunnen worden als het stikstofbeleid ook echt leidt tot forse stikstofreductie. Het huidige kabinet is aan zet om bronmaatregelen te nemen.

Naar aanleiding van bovenstaande hebben PvdA en GroenLinks de volgende vragen aan het college van Gedeputeerde Staten.

¹ <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/rechter-verklaart-stikstof-gedoogbeleid-provincies-onwettig~b0133a7d0/>

² <https://www.nrc.nl/nieuws/2022/01/27/natuur-lijdt-onder-stikstofhandel-a4083554>

³ <https://www.nrc.nl/nieuws/2022/01/27/wat-je-allemaal-kunt-doen-met-stikstofrechten-van-bedrijven-die-zijn-gestopt-a4083548>

⁴ <https://decorrespondent.nl/13081/vrijhavens-voor-stikstofuitstoot-die-bestaan-niet-zegt-de-minister/1048041609780-94bb3df4>

1. Deelt uw college bovenstaande analyse? Zo nee, waarom niet? Is het wat uw college betreft, gegeven bovenstaande analyse, nog mogelijk om vergunningen af te geven? Zo ja, waarom wel? Zo nee, welke gevolgen heeft dat en welke stappen bent u voornemens om te nemen om vergunningen wel rechtsgeldig af te geven? Bent u bijvoorbeeld bereid er bij de Minister op aan te dringen om voldoende bronmaatregelen te nemen?
2. Worden er in de provincie Utrecht momenteel nieuwe vergunningen afgegeven op basis van intern salderen of wordt het hoger beroep afgewacht? Mochten er vergunningen op basis van intern salderen worden afgegeven, hoe wordt geborgd dat deze stand zullen houden bij de rechter?

Volgens deskundigen gaat de handel in stikstofruimte uit van een papieren werkelijkheid en hebben overheden geen goed zicht op wat er precies gebeurt en welke effecten dat heeft. Dat betekent later weer extra maatregelen en hogere kosten. Hierdoor heeft de handel in stikstof als risico dat de stikstofdepositie verder toeneemt en de natuur verder achteruitgaat, wat strijdig is met de Europese Habitatrichtlijn.

3. Deelt uw college deze constatering? Zo nee, waarom niet?
4. Is uw college voornemens om extern salderen open te stellen? Zo ja, op grond waarvan?

In de Aerius calculator wordt er nu een afkapgrens gehanteerd van 25 km tot een N-2000 gebied. Eerder heeft de rechter een afkapgrens van 5 km naar de prullenbak verwezen. Alhoewel de gebieden die >25 km van een N2000-gebied niet in onze provincie liggen heeft onze provincie wel degelijk last van deze stikstofuitstoot.

5. Is de gedeputeerde van plan dit in IPO verband met omliggende provincies te bespreken? Zo ja, wat is uw inzet daarbij? Bent u bereid in te brengen dat er geen vergunningen mogen worden afgegeven, zo lang er foute aannames gebruikt worden?

PAS Melders

De MOB heeft bij de rechter voor elkaar gekregen dat de PAS-melders nu openbaar moeten worden. Uit de situatie met de PAS-melders blijkt hoe kwetsbaar een onderneming is als de juridische basis achter de systematiek wordt weggenomen. Melders hebben geen vergunning die onherroepelijk is verklaard of waar ze rechten aan kunnen ontlenen.

6. Welke acties onderneemt uw college voor de legalisatie van de PAS-melders en meldingsvrije activiteiten?
7. Als het kabinet met nieuwe plannen komt om de 3500 PAS-melders te legaliseren (28 februari), kan GS dan zo snel mogelijk, maar in ieder geval binnen twee weken, Provinciale Staten per brief inlichten welke consequenties deze plannen hebben voor de Provincie Utrecht?

Na de onverbindendverklaring van het Programma Aanpak Stikstof door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State op 29 mei 2019, stelden de colleges van Gedeputeerde Staten in december 2019 in alle provincies de Beleidsregels intern en extern salderen vast. De beleidsregels zijn in de eerste helft van 2021 geëvalueerd door een ambtelijke werkgroep met een brede samenstelling van vergunningverleners, toezichthouders, juristen en beleidsmedewerkers van diverse provincies.

Doel van de evaluatie was inzicht verkrijgen in de effectiviteit van de beleidsregels en hoe de beleidsregels functioneren in de praktijk, om ervan te leren voor toekomstig beleid en de beleidsregels zo nodig te verbeteren. In de evaluatie staat dat duidelijke en stabiele kaders een randvoorwaarde zijn voor effectief toezicht. Geconstateerd wordt dat in de afgelopen twee jaar hiervan geen sprake was. Verder wordt geconstateerd dat bij gebrek aan duidelijke en stabiele kaders er sinds de onverbindendverklaring van het PAS relatief weinig toezicht gehouden is op de naleving van natuurvergunningen en de Wnb- vergunningplicht.

8. Op welke wijze wordt op dit moment toezicht gehouden op de naleving van natuurvergunningen en de Wnb-vergunningplicht in de provincie Utrecht? Hoeveel bedrijven worden jaarlijks bezocht en hoe vaak wordt daarbij een discrepantie geconstateerd tussen hetgeen vergund is en werd uitgestoten?

Nu intern salderen vergunningvrij is geworden, is toezicht het voornaamste middel van de provincies geworden om te toetsen of wijzigingen terecht intern gesaldeerd zijn c.q. kunnen worden en of de interne saldering op de juiste wijze is uitgevoerd.

9. Is de mate van handhaving in de provincie Utrecht voldoende om dit te borgen? Zo ja, waarom bent u dat van mening? Zo nee, welke acties is uw college voornemens te nemen om dit toezicht te vesterken?

Het uitvoeren van controles is na de uitspraak Logtsebaan moeilijker geworden en kost daardoor meer tijd. Dit betekent meer werk en minder controles door dezelfde mensen bij een gelijkblijvende capaciteit of het inzetten van meer capaciteit om hetzelfde toezichtniveau te kunnen halen.

10. Herkent het college dit ook in de provincie Utrecht? En welke keuze maakt uw college daarbij?

De oorspronkelijke inzet met de beleidsregels dat latente ruimte beperkt inzetbaar is voor bedrijfsontwikkeling is door de uitspraak Logtsebaan grotendeels tenietgedaan.

11. Wat betekent dit voor provincies en de provincie Utrecht in het bijzonder, inzake het kunnen en mogen uitvoeren van deze beleidsregels?

En tenslotte:

In de evaluatie zijn de doelen en totstandkoming van de beleidsregels geanalyseerd. Op basis van deze analyse doet de evaluatiewerkgroep 13 aanbevelingen.

12. Op welke wijze zijn deze aanbevelingen geïmplementeerd?

Afgelopen RGW vergadering (19 januari 2022) heeft de PvdA-fractie verzocht om een goed stikstofdebat te organiseren naar aanleiding van de stukken die worden aangekondigd op de termijnagenda. Ons verzoek is om bovenstaande vragen voorafgaand aan dit debat te beantwoorden.

Wij zien uw antwoorden met belangstelling tegemoet.

Namens de fracties van PvdA en GroenLinks provincie Utrecht en hoogachtend,

A. Krijgsman

M. van Elteren